

KARTA KURSU

Nazwa	Instytucje społeczeństwa obywatelskiego	
Nazwa w j. ang.	___Institutions of Civil Society	
Koordynator	dr Ryszard Koziół	Zespół dydaktyczny
		dr Ryszard Koziół
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem zajęć jest dostarczenie studentom zaawansowanej wiedzy o teoretycznych i praktycznych aspektach funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce oraz wykształcenie umiejętności identyfikowania, analizy oraz interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w polskim sektorze pozarządowym.

Warunki wstępne

Wiedza	Posiada wiedzę z zakresu politologii oraz innych dziedzin nauki dotyczącą funkcji i specyfiki instytucji i organizacji politycznych, organów samorządu terytorialnego i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego.
Umiejętności	Posiada umiejętność kojarzenia, porównywania, zestawiania i konfrontowania różnych informacji dotyczących funkcjonowania jednostek i grup społecznych w przestrzeni publicznej, a w szczególności ich wpływ na sferę zjawisk politycznych.
Kursy	Teoria i socjologia polityki Analiza ruchów społecznych i działań zbiorowych

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 - Dysponuję specjalistyczną wiedzę dotyczącą funkcjonowania trzeciego sektora, umożliwiającą analizę oraz interpretację zjawisk i procesów zachodzących w społeczeństwie obywatelskim współczesnej Polski.	K2_W03
	W02 - Rozróżnia formy organizacyjne oraz funkcje i specyfikę działalności podmiotów trzeciego sektora,	K2_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, - Potrafi prawidłowo charakteryzować i analizować determinanty rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.	K2_U01
	U02, - Potrafi identyfikować i przedstawia propozycje rozwiązywania endogenicznych i egzogenicznych problemów i barier działalności zróżnicowanych form organizacyjnych sektora społecznego.	K2_U01

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01- Docenia wagę odpowiedzialnego i etycznego zaangażowania aktywistów pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych, a w szczególności realizowaniu celów związanych z działalnością pożytku publicznego.	K2_K03

Studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									Egzamin

Studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20										Egzamin

Opis metod prowadzenia zajęć - Studia stacjonarne

Wykład: Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji Power Point.
 Ćwiczenia: Analiza tekstów źródłowych i aktów prawnych, Dyskusja, Prezentacje multimedialne
 Projekt grupowy.

Opis metod prowadzenia zajęć - Studia niestacjonarne

Wykład: Wykład interaktywny z wykorzystaniem prezentacji Power Point, Dyskusja oraz Prezentacje multimedialne.

Formy sprawdzania efektów kształcenia - studia stacjonarne i studia niestacjonarne

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Prezentacja	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Kolokwium	Inne
W01							X	X			X	X	
W02							X	X	X		X	X	
U01								X	X		X	X	
U02								X	X		X	X	
K01							X	X			X		

ZALICZENIE KURSU - EGZAMIN

Studia stacjonarne i studia niestacjonarne

Kryteria oceny	System punktowy, warunkujący zaliczenie kursu i końcową ocenę: - obecność na zajęciach: dopuszczalna 1 nieobecność na zajęciach (konieczność zaliczenia wszelkich ponad limitowanych nieobecności - komplet obecność - 10 punktów) - aktywność na zajęciach (maksymalnie 10 punktów) - prezentacja multimedialna/ projekt grupowy (maksymalnie 20 punktów). - pisemne kolokwium zaliczeniowe obejmujące problematykę zajęć oraz znajomość literatury przedmiotowej wskazanej przez prowadzącego zajęcia (maksymalnie 20 punktów). - końcowy egzamin ustny, potwierdzający znajomość problematyki wykładów, ćwiczeń oraz literatury przedmiotowej (maksymalnie 40 punktów). - Powyższe formy aktywności i zaangażowania podlegają punktacji. Ilości uzyskanych punktów wpływa na ostateczną ocenę: bdb (100 - 90), +db (89-80), db (79-70), +dst (69-60), dst (59-50). Brak zaliczenia kursu
----------------	---

Uwagi	W przypadku absolwentów innych studiów II stopnia lub studentów pokrewnych kierunków studiów II stopnia istnieje możliwość ubiegania się o przepisanie oceny z zaliczonego analogicznego kursu. Zgoda na przepisanie oceny warunkowana jest jednak ekwiwalentną liczbą godzin, ekwiwalentną liczbą punktów ECTS oraz co najmniej oceną dobrą.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Istota i modele społeczeństwa obywatelskiego.
- Relacje państwo – jednostka: w systemach niedemokratycznych i demokratycznych
- Sektorowa struktura rzeczywistości i więzi między sektorowe: I – II – III – IV sektor.
- Specyfika sektora społecznego: organizacje obywatelskie, społeczne, pozarządowe, non-profit, wolontarystyczne.
- Potencjał polskiego sektora pozarządowego: różnorodność form organizacyjnych, liczebność i dynamika.
- Zasięg działania i geografia polskiego ruchu pozarządowego.
- Branżowa struktura trzeciego sektora.
- Wybrane endogeniczne problemy polskich organizacji pozarządowych (Zaplecze materialne i finansowe, zaplecze społeczne i problemy organizacyjne)
- Wybrane egzogeniczne problemy polskich organizacji pozarządowych (bariery administracyjne oraz bariery prawne partycypacji społecznej i publicznej)
- Organizacje pożytku publicznego i wolontariat – formalnoprawne ramy działalności.
- Pozostałe formy organizacyjne społeczeństwa obywatelskiego (instytucje i organizacje wyznaniowe, partie polityczne, związki zawodowe, spółdzielnie, organizacje samorządowe).
- Analiza działalności wybranych organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Wykaz literatury podstawowej

- Balawajder E., *Spółeczeństwo obywatelskie. Modele teoretyczne i praktyka społeczna*, wydawnictwo KUL, Lublin 2007.
- Ceglarski A., *Organizacje pożytku publicznego*, Warszawa 2003.
- *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2012*, red. J. Przewłocka, P. Adamiak, J. Herbst, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2013.
- *Samotność idei? Społeczeństwo obywatelskie we współczesnym świecie*, red. B. Krauz-Mozer, Borowiec P, Kraków 2007.
- Szustek A., *Polski sektor społeczny*, Warszawa 2009.
- *Zaangażowanie społeczne Polek i Polaków. Wolontariat, filantropia, 1% i wizerunek organizacji pozarządowych. Raport z badania 2013*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2014.

Wykaz literatury uzupełniającej

- *Elementarz III sektora*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2005.
- Frączak P., *Trzeci sektor w III Rzeczypospolitej*, Warszawa 2001.
- Glišński P., B. Lewenstein i A. Siciński (red.), *Samooorganizacja społeczeństwa polskiego: Trzeci sektor i wspólnoty lokalne w jednoczącej się Europie*, IFiS PAN, Warszawa 2004.
- Hłowiecka-Tańska I., *Liderzy i działacze o idei trzeciego sektora w Polsce*, Warszawa 2011.
- Kietlińska K., *Rola trzeciego sektora w społeczeństwie obywatelskim*, Warszawa 2010.
- Leś E. i S. Nałęcz, *Sektor nonprofit. Nowe dane i nowe spojrzenie na społeczeństwo obywatelskie w Polsce*. Pracownia Badań Organizacji Non-Profit Instytutu Studiów Politycznych PAN. Warszawa 2001.
- Pietrzyk-Reeves D., *Idea społeczeństwa obywatelskiego. Współczesna debata i jej źródła*, Wrocław 2004.

- *Trzeci sektor dla zaawansowanych. Współczesne teorie trzeciego sektora - wybór tekstów*, Stowarzyszenie Klon/Jawor Warszawa 2006.
- Załuska M. i J. Boczoń, *Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim*, Wydawnictwo „Śląsk” Katowice 1998.

Studia stacjonarne - Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym (m.in. indywidualne konsultacje w trakcie dyżurów)	20
	Egzamin	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu oraz zgromadzeniem bazy źródłowej	15
	Przygotowanie do kolokwium	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5

Studia niestacjonarne - Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

	Wykład	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym (m.in. indywidualne konsultacje w trakcie dyżurów)	20
	Egzamin	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie prezentacji multimedialnej po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu oraz zgromadzeniem bazy źródłowej	15
	Przygotowanie do kolokwium	15
	Przygotowanie do egzaminu	25
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5

